

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Δεκεμβρίου 2013

σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων ⁽¹⁾,

Μετά από δημοσίευση σχεδίου του παρόντος κανονισμού ⁽²⁾,

Κατόπιν διαβουλεύσεων με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις κρατικές ενισχύσεις,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η κρατική χρηματοδότηση που πληροί τα κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης συνιστά κρατική ενίσχυση και απαιτείται η κοινοποίησή της στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Ωστόσο, το Συμβούλιο μπορεί, δυνάμει του άρθρου 109 της Συνθήκης, να καθορίσει κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες απαλλάσσονται από την εν λόγω υποχρέωση κοινοποίησης. Σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 4 της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις εν λόγω κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων. Δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 109 της Συνθήκης, ότι οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θα μπορούσαν να αποτελούν τέτοια κατηγορία. Σε αυτή τη βάση, θεωρείται ότι οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εφόσον είναι ενισχύσεις που χορηγούνται σε ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια δεδομένης χρονικής περιόδου και δεν υπερβαίνουν ένα καθορισμένο ποσό, δεν πληρούν το σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στη διαδικασία κοινοποίησης.

(2) Η Επιτροπή έχει διευκρινίσει, σε πλήθος αποφάσεων, τον ορισμό της ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Η Επιτροπή έχει επίσης αποσαφηνίσει την πολιτική της όσον αφορά το ανώτατο όριο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, κάτω από το οποίο το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εφαρμόζεται, αρχικά στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽³⁾ και,

στη συνέχεια, στους κανονισμούς της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 69/2001 ⁽⁴⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 ⁽⁵⁾. Λαμβανομένων υπόψη των ειδικών κανόνων που ισχύουν στον τομέα της γεωργίας και του κινδύνου ακόμη και μικρά ποσά ενίσχυσης να πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ο τομέας της γεωργίας ή τμήματά του είχαν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω κανονισμών. Η Επιτροπή έχει ήδη εκδώσει μια σειρά κανονισμών οι οποίοι θεσπίζουν κανόνες για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της γεωργίας, τελευταίος εκ των οποίων ήταν ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 ⁽⁶⁾. Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007, κρίνεται σκόπιμη η αναθεώρηση ορισμένων από τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό και η αντικατάστασή του.

(3) Με βάση την εμπειρία της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης προς μία ενιαία επιχείρηση για περίοδο τριών ετών θα πρέπει να αυξηθεί σε 15 000 ευρώ και το εθνικό ανώτατο όριο σε 1 % της ετήσιας παραγωγής. Τα εν λόγω νέα ανώτατα όρια εξασφαλίζουν ακόμη ότι κάθε μέτρο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών και ότι δεν νοθεύει ούτε απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

(4) Για τους σκοπούς των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στη Συνθήκη, επιχείρηση είναι κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος της και του τρόπου με τον οποίο χρηματοδοτείται ⁽⁷⁾. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι όλες οι οντότητες οι οποίες ελέγχονται (σε νομική βάση ή *de facto*) από την ίδια οντότητα θα πρέπει να θεωρούνται ότι συνιστούν ενιαία επιχείρηση ⁽⁸⁾. Για λόγους ασφάλειας του δικαίου και για να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει εξαντλητικό κατάλογο σαφών κριτηρίων βάσει των οποίων θα προσδιορίζεται πότε πρέπει να θεωρείται ότι δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που βρίσκονται στο ίδιο κράτος μέλος συνιστούν ενιαία επιχείρηση. Η Επιτροπή επέλεξε από τα καθιερωμένα κριτήρια που προσδιορίζουν τις «συνδεδεμένες επιχειρήσεις» στον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που περιλαμβάνεται στη σύσταση της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 227 της 6.8.2013, σ. 3.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις *de minimis* (ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*de minimis*) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 337 της 21.12.2007, σ. 35).

⁽⁷⁾ Υπόθεση C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze κατά Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Συλλογή 2006, σ. I-289.

⁽⁸⁾ Υπόθεση C-382/99, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-5163.

- 2003/361/EK ⁽¹⁾ και στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής ⁽²⁾, εκείνα που είναι κατάλληλα για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Τα κριτήρια αυτά είναι ήδη γνωστά στις δημόσιες αρχές και θα πρέπει να εφαρμόζονται, λαμβανομένου υπόψη του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τόσο στις ΜΜΕ όσο και στις μεγάλες επιχειρήσεις. Τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι μια ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων θεωρείται ενιαία επιχείρηση για την εφαρμογή του κανόνα για τις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, αλλά και ότι επιχειρήσεις που δεν έχουν καμία άλλη σχέση μεταξύ τους εκτός από το γεγονός ότι και οι δύο έχουν άμεση σχέση με τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς δεν αντιμετωπίζονται ως συνδεδεμένες μεταξύ τους. Συνεπώς, λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρήσεων που ελέγχονται από τον ίδιο δημόσιο φορέα ή φορείς, που ενδέχεται να έχουν ανεξάρτητη εξουσία λήψης αποφάσεων. Επίσης, τα εν λόγω κριτήρια θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα επιμέρους μέλη νομικών προσώπων ή ομάδων φυσικών ή νομικών προσώπων δεν αντιμετωπίζονται, για τον λόγο αυτό και μόνο, ως συνδεδεμένα μεταξύ τους στις περιπτώσεις στις οποίες το εθνικό δίκαιο προβλέπει την ανάληψη από τα επιμέρους μέλη δικαιωμάτων και υποχρεώσεων συγκρίσιμων με εκείνες των μεμονωμένων γεωργών, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του υπεύθυνου της εκμετάλλευσης, ιδίως σε ό,τι αφορά το οικονομικό, κοινωνικό και φορολογικό καθεστώς τους υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω επιμέρους μέλη έχουν συνεισφέρει στην ενίσχυση των γεωργικών δομών των εν λόγω νομικών προσώπων ή ομάδων.
- (5) Λόγω των ομοιοτήτων μεταξύ της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και μη γεωργικών προϊόντων, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής ⁽³⁾ καλύπτει και τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων.
- (6) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει αποφανθεί ότι, από τη στιγμή που η Ένωση έχει θεσπίσει νομοθεσία για τη συγκρότηση κοινής οργάνωσης της αγοράς σε συγκεκριμένο γεωργικό τομέα, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απέχουν από τη λήψη οποιασδήποτε μέτρου το οποίο θα μπορούσε να υπονομεύσει ή να εισαγάγει εξαιρέσεις στην κοινή οργάνωση της αγοράς ⁽⁴⁾. Για τον λόγο αυτό, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις ενισχύσεις το ποσό των οποίων καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά, ούτε στις περιπτώσεις ενισχύσεων οι οποίες συνοδεύονται από την υποχρέωση απόδοσης μέρους της ενίσχυσης σε παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα.
- (7) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στις εξαγωγικές ενισχύσεις ή σε ενισχύσεις εξαρτώμενες από τη χρήση εγχώριων αντί εισαγόμενων προϊόντων. Ειδικότερα, δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για τη χρηματοδότηση της δημιουργίας και λειτουργίας δικτύου διανομής σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες. Οι ενισχύσεις για την κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις ή μελετών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών απαραίτητων για τη διάθεση νέου ή ήδη υπάρχοντος προϊόντος σε νέα αγορά άλλου κράτους μέλους ή τρίτης χώρας δεν συνιστούν κανονικά εξαγωγικές ενισχύσεις.
- (8) Η τριετής περίοδος που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εκτιμάται σε κυλιόμενη βάση, ούτως ώστε, για κάθε νέα χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, να είναι απαραίτητο να συνυπολογίζεται το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους και κατά τη διάρκεια των δύο προηγούμενων οικονομικών ετών.
- (9) Στις περιπτώσεις στις οποίες μία επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων καθώς και σε άλλους τομείς ή δραστηριότητες που επιπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους εν λόγω άλλους τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.
- (10) Στις περιπτώσεις στις οποίες μία επιχείρηση δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων, καθώς και στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής ⁽⁵⁾ στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε σχέση με τον τελευταίο τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.
- (11) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει κανόνες που θα εξασφαλίζουν ότι δεν είναι δυνατόν να παρακαμφθούν οι ανώτατες εντάσεις ενισχύσεων που προβλέπονται από ειδικούς κανονισμούς ή αποφάσεις της Επιτροπής. Θα πρέπει επίσης να προβλέπει σαφείς και ευεφάρμοστους κανόνες περί σφύρασης.

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ'εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (βλέπε σελίδα 1 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁴⁾ Υπόθεση C-456/00 Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-11949.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 875/2007 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2007, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της αλιείας και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 (ΕΕ L 193 της 25.7.2007, σ. 6).

- (12) Ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να θεωρείται ότι ένα μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για λόγους διαφορετικούς από εκείνους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, για παράδειγμα επειδή το μέτρο είναι σύμφωνο με την αρχή του φορέα της οικονομίας της αγοράς, ή επειδή το μέτρο δεν προβλέπει μεταφορά κρατικών πόρων. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση της Ένωσης, η διαχείριση της οποίας γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από την Επιτροπή και η οποία δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του κράτους μέλους, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση και δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της τήρησης του σχετικού ανώτατου ορίου ή του εθνικού ανώτατου ορίου.
- (13) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και αποτελεσματικής παρακολούθησης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τις οποίες είναι δυνατό να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»). Ακριβής υπολογισμός είναι δυνατός, παραδείγματος χάρη, για επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις επιτοκίου και φοροαπαλλαγές που υπόκεινται σε συγκεκριμένο όριο ή άλλα μέσα που προβλέπουν συγκεκριμένο όριο με το οποίο διασφαλίζεται ότι δεν γίνεται υπέρβαση του ισχύοντος ανώτατου ορίου. Η πρόβλεψη συγκεκριμένου ορίου σημαίνει ότι εφόσον το ακριβές ποσό της ενίσχυσης δεν είναι γνωστό, τουλάχιστον μέχρι εκείνη τη στιγμή, το κράτος μέλος πρέπει να υποθέσει ότι το ποσό ισούται με το συγκεκριμένο όριο, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι διάφορα μέτρα ενίσχυσης λαμβανόμενα από κοινού δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό και να εφαρμόσει τους κανόνες σώρευσης.
- (14) Για λόγους διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και ορθής εφαρμογής του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, είναι σκόπιμο όλα τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν την ίδια μέθοδο υπολογισμού. Για να διευκολυνθεί ο υπολογισμός αυτός, τα ποσά των ενισχύσεων που δεν έχουν μορφή επιχορήγησης σε μετρητά θα πρέπει να μετατρέπονται σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης. Ο υπολογισμός του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης για διαφανείς μορφές ενίσχυσης με εξαίρεση τις επιχορηγήσεις, και για ενισχύσεις που είναι καταβλητέες σε περισσότερες δόσεις προϋποθέτει τη χρήση των επιτοκίων της αγοράς τα οποία ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της εκάστοτε ενίσχυσης. Με σκοπό την ομοιόμορφη, διαφανή και απλή εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, τα επιτόκια της αγοράς που εφαρμόζονται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι τα επιτόκια αναφοράς, όπως καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης⁽¹⁾.
- (15) Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή
- δανείου, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εφόσον το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τα επιτόκια της αγοράς που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Προκειμένου να απλουστευτεί η εξέταση των μικρών δανείων περιορισμένης διάρκειας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει σαφή κανόνα που να εφαρμόζεται εύκολα και να λαμβάνει υπόψη τόσο το ποσό του δανείου όσο και τη διάρκειά του. Με βάση την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης των δανείων τα οποία εξασφαλίζονται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και που δεν υπερβαίνουν είτε το ποσό των 75 000 ευρώ και διάρκεια πέντε ετών, είτε το ποσό των 37 500 ευρώ και διάρκεια δέκα ετών, μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Λόγω των δυσχερειών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο, ο ανωτέρω κανόνας είναι σκόπιμο να μην εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.
- (16) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εισφορά κεφαλαίου δεν θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός αν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς κεφαλαίου δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές για χρηματοδότηση υψηλού κινδύνου⁽²⁾, δεν πρέπει να θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, εκτός αν το οικείο μέτρο παρέχει κεφάλαια που δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
- (17) Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε εγγυήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου υπό μορφή εγγυήσεων, θα πρέπει να θεωρούνται διαφανείς εάν το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το αντίστοιχο είδος επιχορήγησης⁽³⁾. Προκειμένου να απλουστευτεί η εξέταση των εγγυήσεων μικρής διάρκειας για την εξασφάλιση σχετικά μικρού δανείου σε ποσοστό μέχρι 80 %, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει σαφή κανόνα που να εφαρμόζεται εύκολα και να λαμβάνει υπόψη τόσο το ποσό του υποκείμενου δανείου όσο και τη διάρκεια της εγγύησης. Αυτός ο κανόνας δεν θα πρέπει να ισχύει για εγγυήσεις επί υποκείμενων πράξεων που δεν αποτελούν δάνειο, όπως είναι οι εγγυήσεις για συναλλαγές με αντικείμενο μετοχικό κεφάλαιο. Όταν η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου, το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει τις 112 500 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της εγγύησης μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6).

⁽²⁾ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται για την προώθηση των επενδύσεων επιχειρηματικών κεφαλαίων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΕΕ C 194 της 18.8.2006, σ. 2).

⁽³⁾ Παραδείγματος χάρη, ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων (ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10).

σημασίας. Το ίδιο ισχύει όταν η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου, το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό δεν υπερβαίνει τις 56 250 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη. Επιπλέον τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν μέθοδο υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης των εγγυήσεων η οποία έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής του τομέα των κρατικών ενισχύσεων που ισχύει κατά τον χρόνο της κοινοποίησης και που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση, υπό την προϋπόθεση ότι η εγκεκριμένη μέθοδος περιλαμβάνει ρητή πρόβλεψη για το είδος της εγγύησης και το είδος της συγκεκριμένης υποκείμενης πράξης για την οποία πρόκειται στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Λόγω των δυσχερειών που σχετίζονται με τον προσδιορισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που ενδέχεται να μην είναι σε θέση να αποπληρώσουν το δάνειο, ο ανωτέρω κανόνας είναι σκόπιμο να μην εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.

- (18) Όταν ένα καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας εφαρμόζεται μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι οι τελευταίοι δεν λαμβάνουν καμία κρατική ενίσχυση. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, για παράδειγμα, με την επιβολή στους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που τυγχάνουν κρατικής εγγύησης της υποχρέωσης να καταβάλλουν προμήθεια ανταποκρινόμενη στους όρους της αγοράς, ή να μετακυλούν εξ ολοκλήρου το όφελος που τυχόν αποκομίζουν στους τελικούς δικαιούχους ή με την τήρηση του ανώτατου ορίου που ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και τους λοιπούς όρους του παρόντος κανονισμού και στο επίπεδο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.
- (19) Κατόπιν κοινοποίησης κράτους μέλους, η Επιτροπή δύναται να εξετάζει κατά πόσο ένα μέτρο που δεν συνίσταται σε επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, εισφορά κεφαλαίου ή μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επένδυσης μετοχικού ή οιονει μετοχικού κεφαλαίου οδηγεί σε ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο το οποίο ισχύει για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, με αποτέλεσμα να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (20) Η Επιτροπή έχει καθήκον να διασφαλίζει ότι οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις τηρούνται και, σύμφωνα με την αρχή της συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη οφείλουν να διευκολύνουν την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος, θεσπίζοντας τους αναγκαίους μηχανισμούς που διασφαλίζουν ότι το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε ενιαία επιχείρηση βάσει του κανόνα για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας δεν υπερβαίνει το συνολικό επιτρεπτό ανώτατο όριο. Για τον σκοπό αυτό, όταν χορηγούν ενίσχυση ήσσονος σημασίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν την οικεία επιχείρηση σχετικά με το ποσό της χορηγούμενης ενίσχυσης ήσσονος σημασίας και για το γεγονός ότι η ενίσχυση θεωρείται ήσσονος σημασίας, με ρητή αναφορά στον παρόντα κανονισμό. Τα κράτη

μέλη θα πρέπει να έχουν την υποχρέωση παρακολούθησης των χορηγούμενων ενισχύσεων ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτές δεν υπερβαίνουν τα σχετικά ανώτατα όρια και ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης. Για να συμμορφωθεί προς την υποχρέωση αυτή πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος πρέπει να λαμβάνει από την επιχείρηση δήλωση σχετικά με τυχόν άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό ή από άλλες κανονιστικές ρυθμίσεις, για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας τις οποίες έλαβε κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου οικονομικού έτους και κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη. Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα κατάρτισης κεντρικού μητρώου με πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί, φροντίζοντας καμία νέα ενίσχυση να μην υπερβαίνει το ανώτατο όριο.

- (21) Πριν από τη χορήγηση οποιασδήποτε νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κάθε κράτος μέλος πρέπει να εξακριβώνει σε εθνικό επίπεδο ότι η ενίσχυση ήσσονος σημασίας δεν θα οδηγήσει σε υπέρβαση ούτε του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ούτε του εθνικού ανώτατου ορίου, και ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος κανονισμού.
- (22) Λαμβανομένης υπόψη της πείρας που έχει αποκτήσει η Επιτροπή, και ιδίως της συχνότητας με την οποία είναι εν γένει αναγκαίο να αναθεωρείται η πολιτική για τις κρατικές ενισχύσεις, είναι σκόπιμο να περιοριστεί η περίοδος εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Σε περίπτωση λήξης του παρόντος κανονισμού χωρίς παράταση της ισχύος του, θα πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη περίοδος προσαρμογής έξι μηνών για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που υπάγονται στον παρόντα κανονισμό,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση:
- τις ενισχύσεις το ύψος των οποίων καθορίζεται βάσει της τιμής ή της ποσότητας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά·
 - τις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, συγκεκριμένα ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες συνδεδεμένες με εξαγωγικές δραστηριότητες·
 - τις ενισχύσεις που χορηγούνται υπό τον όρο της χρησιμοποίησης εγχώριων προϊόντων αντί των εισαγομένων.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, καθώς και σε άλλους τομείς, ή έχει άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, ο εν λόγω κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

3. Στην περίπτωση επιχείρησης που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων καθώς και στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 875/2007 εφαρμόζονται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον εν λόγω τομέα, υπό την προϋπόθεση ότι το οικείο κράτος μέλος διασφαλίζει, με κατάλληλα μέσα όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως «γεωργικά προϊόντα» τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου ⁽¹⁾.

2. Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

- α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης·
- β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
- γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπύζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτή ή δυνάμει ρήτηρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας·
- δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης, ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης.

Επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1999, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22).

Άρθρο 3

Ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

1. Τα μέτρα ενίσχυσης που πληρούν το σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό θεωρείται ότι δεν πληρούν το σύνολο των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

2. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 15 000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

3. Το σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών δεν υπερβαίνει το εθνικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο παράρτημα.

4. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του ένομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

5. Το ανώτατο όριο που καθορίζεται στην παράγραφο 2 και το εθνικό ανώτατο όριο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 ισχύουν ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας ή του επιδιωκόμενου στόχου και του κατά πόσον η ενίσχυση που χορηγείται από το οικείο κράτος μέλος χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει με πόρους ενωσιακής προέλευσης. Η χρονική περίοδος των τριών οικονομικών ετών καθορίζεται με βάση το οικονομικό έτος όπως αυτό εφαρμόζεται από την οικεία επιχείρηση στο εκάστοτε κράτος μέλος.

6. Για τους σκοπούς του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στην παράγραφο 2 και του εθνικού ανώτατου ορίου που αναφέρεται στην παράγραφο 3, η ενίσχυση εκφράζεται ως επιχορήγηση σε μετρητά. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ακαθάριστα ποσά, δηλαδή πριν αφαιρεθεί ο οποιοσδήποτε φόρος ή άλλη επιβάρυνση. Εάν η ενίσχυση χορηγείται με μορφή άλλη από την επιχορήγηση, ως ποσό της ενίσχυσης λογίζεται το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησής της.

Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται σε δόσεις ανάγονται στην αξία τους κατά τον χρόνο της χορήγησής τους. Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την αναγωγή είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά τον χρόνο χορήγησής της ενίσχυσης.

7. Όταν, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας, σημειώνεται υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται στην παράγραφο 2 ή του εθνικού ανώτατου ορίου που αναφέρεται στην παράγραφο 3, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

8. Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που έχουν χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσον η νέα ενίσχυση ή σσωνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το ανώτατο όριο ή το εθνικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.

9. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που ωφελήθηκε από αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

Άρθρο 4

Υπολογισμός ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο στις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατόν να υπολογιστεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία εκτίμηση κινδύνου («διαφανείς ενισχύσεις»).

2. Οι ενισχύσεις υπό μορφή επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας.

3. Οι ενισχύσεις υπό μορφή δανείου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας εάν:

α) ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον Β⁻ και

β) το δάνειο εξασφαλίζεται με ασφάλειες που καλύπτουν τουλάχιστον το 50 % του δανείου και το ποσό του δανείου ανέρχεται είτε σε 75 000 ευρώ για διάστημα πέντε ετών είτε σε 37 500 ευρώ για διάστημα δέκα ετών· εάν ένα δάνειο είναι χαμηλότερο από τα ποσά αυτά και/ή χορηγείται για περίοδο μικρότερη από πέντε ή δέκα έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης του εν λόγω δανείου υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή

γ) το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση το επιτόκιο αναφοράς που ισχύει κατά τον χρόνο της επιχορήγησης.

4. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εισφοράς κεφαλαίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας μόνο εάν το συνολικό ποσό της κρατικής εισφοράς δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που ισχύει για τις ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας.

5. Οι ενισχύσεις που συνίστανται σε μέτρα χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας μόνο εάν τα κεφάλαια που παρέχονται σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ενισχύσεων ή σσωνος σημασίας.

6. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων λογίζονται ως διαφανείς ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας εάν:

α) ο δικαιούχος δεν έχει υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας ούτε πληροί τις προϋποθέσεις με βάση την εγχώρια νομοθεσία στην οποία υπόκειται για να υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας κατόπιν αιτήσεως των δανειστών του. Στην περίπτωση των μεγάλων επιχειρήσεων, ο δικαιούχος πρέπει να βρίσκεται σε κατάσταση αντίστοιχη προς κατάταξη πιστοληπτικής ικανότητας τουλάχιστον Β⁻ και

β) η εγγύηση δεν υπερβαίνει το 80 % του υποκείμενου δανείου και είτε το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι 112 500 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης είναι πέντε έτη είτε το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι 56 250 ευρώ και η διάρκεια της εγγύησης είναι δέκα έτη. Εάν το ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση είναι χαμηλότερο από τα προαναφερθέντα ποσά και/ή η εγγύηση χορηγείται για περίοδο μικρότερη από πέντε ή δέκα έτη αντίστοιχα, το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της εν λόγω εγγύησης υπολογίζεται ως αναλογικό μερίδιο του ανώτατου ορίου που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή

γ) το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης έχει υπολογιστεί με βάση τις προμήθειες ασφαλούς λιμένα που καθορίζονται σε σχετική ανακοίνωση της Επιτροπής· ή

δ) πριν τεθεί σε εφαρμογή,

ι) η μέθοδος για τον υπολογισμό του ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης της εγγύησης έχει κοινοποιηθεί στην Επιτροπή δυνάμει άλλου κανονισμού της Επιτροπής στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων ο οποίος ίσχυε κατά τον χρόνο της κοινοποίησης και έχει εγκριθεί από την Επιτροπή ως σύμφωνη με την ανακοίνωση περί εγγυήσεων ή άλλη μεταγενέστερη σχετική ανακοίνωση, και

ii) η μέθοδος περιλαμβάνει ρητή πρόβλεψη για το είδος της εγγύησης και το είδος της συγκεκριμένης υποκείμενης πράξης για την οποία πρόκειται στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

7. Ενισχύσεις που περιλαμβάνονται σε άλλες πράξεις θεωρούνται διαφανείς ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εάν η πράξη προβλέπει οροφή με την οποία διασφαλίζεται η μη υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.

Άρθρο 5

Σώρευση

1. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, καθώς και σε έναν ή περισσότερους άλλους τομείς ή έχουν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται για δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό μπορούν να σωρευούνται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στον δεύτερο τομέα(εις) ή δραστηριότητες μέχρι το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, υπό την προϋπόθεση ότι τα οικεία κράτη μέλη διασφαλίζουν με τα κατάλληλα μέσα όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ενισχύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013.

2. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων και στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται για δραστηριότητες στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό μπορούν να σωρευούνται με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για δραστηριότητες στον δεύτερο τομέα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 875/2007 μέχρι το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον εν λόγω κανονισμό, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν με τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση των στοιχείων κόστους, ότι δεν χορηγούνται για την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ενισχύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 875/2007.

3. Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν συνδέονται με συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευούνται με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Άρθρο 6

Παρακολούθηση

1. Όταν ένα κράτος μέλος σκοπεύει να χορηγήσει σε κάποια επιχείρηση ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, την ενημερώνει εγγράφως σχετικά με το ενδεχόμενο ποσό της ενίσχυσης, εκφραζόμενο σε όρους ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης, και διευκρινίζει ότι πρόκειται για ενίσχυση ήσσονος σημασίας, παραπέμποντας ρητά στον παρόντα κανονισμό και αναφέροντας τον τίτλο και τα στοιχεία δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Σε περίπτωση που μια ενίσχυση ήσσονος σημασίας χορηγείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό σε περισσότερες επιχειρήσεις λαμβάνουν διαφορετικά ποσά ενίσχυσης βάσει του καθεστώτος αυτού, το οικείο κράτος μέλος δύναται να επιλέξει να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση γνωστοποιώντας στις επιχειρήσεις το καθορισμένο ποσό που αντιστοιχεί στο μέγιστο ποσό ενίσχυσης το οποίο προβλέπεται να χορηγηθεί βάσει του συγκεκριμένου καθεστώτος. Στην περίπτωση αυτή, το καθορισμένο αυτό ποσό λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί αν έχει καλυφθεί το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και δεν έχει σημειωθεί υπέρβαση του εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

2. Όταν ένα κράτος μέλος έχει καταρτίσει κεντρικό μητρώο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, το οποίο περιέχει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί από οποιαδήποτε αρχή του εν λόγω κράτους μέλους, η παράγραφος 1 παύει να εφαρμόζεται από τη στιγμή κατά την οποία το μητρώο καλύπτει περίοδο τριών οικονομικών ετών.

3. Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και το εθνικό ανώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 και ότι τηρούνται όλοι οι όροι του παρόντος κανονισμού.

4. Τα κράτη μέλη καταγράφουν και συγκεντρώνουν όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Τα εν λόγω αρχεία περιέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να αποδειχθεί ότι έχουν τηρηθεί οι όροι του παρόντος κανονισμού. Τα αρχεία που αφορούν μεμονωμένες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να διατηρούνται επί 10 οικονομικά έτη από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση. Τα αρχεία που αφορούν καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας πρέπει να διατηρούνται επί 10 οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος.

5. Κατόπιν γραπτής αίτησης της Επιτροπής, το οικείο κράτος μέλος παρέχει στην Επιτροπή, εντός 20 εργάσιμων ημερών ή εντός μεγαλύτερης προθεσμίας που ορίζεται στην αίτηση, όλες τις πληροφορίες που η Επιτροπή θεωρεί αναγκαίες για να εκτιμήσει εάν έχουν τηρηθεί οι όροι του παρόντος κανονισμού, ιδίως όσον αφορά το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού και άλλων κανονισμών σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει συγκεκριμένη επιχείρηση.

Άρθρο 7

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις οι οποίες έχουν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος του, εφόσον η εκάστοτε ενίσχυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Τυχόν ενισχύσεις οι οποίες δεν πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις θα εξετάζονται από την Επιτροπή με βάση τα σχετικά πλαίσια κανόνων, κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις.

2. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2005 και της 30ής Ιουνίου 2008 και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 λογίζεται ως μη ανταποκρινόμενη στο σύνολο των

κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, συνεπώς, ισχύει γι' αυτήν απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

3. Κάθε μεμονωμένη ενίσχυση ήσσονος σημασίας η οποία χορηγείται μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2008 και της 30ής Ιουνίου 2014 και η οποία πληροί τους όρους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1535/2007 λογίζεται ως μη ανταποκρινόμενη στο σύνολο των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και συνεπώς ισχύει γι' αυτήν απαλλαγή από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

4. Κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, κάθε καθεστώς ενισχύσεων ήσσονος σημασίας το οποίο πληροί τους όρους του παρόντος κανονισμού εξακολουθεί να καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό για ένα περαιτέρω εξάμηνο.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος και περίοδος εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2014.

Εφαρμόζεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Δεκεμβρίου 2013.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μέγιστο σωρευτικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος στις επιχειρήσεις του τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3

(σε ευρώ)

Κράτος μέλος	Μέγιστο ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας
Βέλγιο	76 070 000
Βουλγαρία	43 490 000
Τσεχική Δημοκρατία	48 340 000
Δανία	105 750 000
Γερμανία	522 890 000
Εσθονία	8 110 000
Ιρλανδία	66 280 000
Ελλάδα	109 260 000
Ισπανία	413 750 000
Γαλλία	722 240 000
Κροατία	28 610 000
Ιταλία	475 080 000
Κύπρος	7 060 000
Λετονία	10 780 000
Λιθουανία	25 860 000
Λουξεμβούργο	3 520 000
Ουγγαρία	77 600 000
Μάλτα	1 290 000
Κάτω Χώρες	254 330 000
Αυστρία	71 540 000
Πολωνία	225 700 000
Πορτογαλία	62 980 000
Ρουμανία	180 480 000
Σλοβενία	12 320 000
Σλοβακία	22 950 000
Φινλανδία	46 330 000
Σουηδία	57 890 000
Ηνωμένο Βασίλειο	270 170 000